

L'assignatura d'Educació per a la Ciutadania

i l'aprenentatge servei

Abril 2009

Guió

- 1. Raons per a l'assignatura**
- 2. Estructura de l'EpC a Catalunya**
- 3. El APS a l'EpC**

1.

**Raons per a
l'assignatura**

L'Educació per a la Ciutadania

Nova assignatura en el currículum obligatori des del curs 2007-2008. Comença:

A 3r d'ESO el 2007-2008

A 4t d'ESO el 2008-2009

A Primària el 2009-2010

Finalitat

Promoure el desenvolupament de ciutadans i ciutadanes responsables i democràtics i possibilitar la transformació personal i l'adquisició de competències i habilitats necessàries que contribueixin a l'assoliment d'una societat més lliure, justa i equitativa

¿Es necessària?

Sorgeixen algunes preguntes...

- **No n'hi hauria prou reforçant l'educació transversal en valors?**
- **No es podria resoldre simplement amb la funció tutorial?**
- **No estarem acaparant responsabilitats familiars?**

Però hi ha unes quantes raons...

Perquè hi ha una indicació europea

El 2002, el Consell d'Europa va recomanar prioritzar l'educació per a la ciutadania en les polítiques educatives dels 47 estats membre.

La educació per a la ciutadania té com a finalitat garantir que els joves es converteixen en **ciutadans actius i responsables, capaços de contribuir al desenvolupament i benestar de la societat en que viuen**

Referencia: www.eurydice.org

Perquè hi ha una indicació europea

Continguts de l'enfocament europeu:

1. Coneixements de **cultura política** (democràcia, DDHH, funcionament de les institucions...)
2. Desenvolupament del **pensament crític** i actituds i valors cívics positius.
3. Promoció de la **participació activa** del alumnat tant en el centre educatiu como en la societat en general

Referència: www.eurydice.org

**Metodologia
basada en
aprendre a
través de la
acció**

Perquè hi ha una indicació europea

**Aplicacions diferents
en cada país, i dintre
de cada país, en cada
nivell educatiu**

- 1. Com a assignatura independent**
- 2. Com a continguts integrats en una assignatura concreta**
- 3. Com a continguts transversals**

Perquè hi ha una evolució social

- **Models familiars diversificats**
- **Transmissió no lineal de valors**
- **Globalització, immigració.**
- **Pertinences múltiples...**
- **Canvis culturals introduïts per les TIC**
- **Risc de fractura social**

Repte de la cohesió social

Repte de l'equitat en l'educació en valors

Perquè hi ha una evolució social

Ser un bon ciutadà
és una qualitat
considerada com
essencial o molt
important per al
86,1% de la
població espanyola

Referència: Enquesta CIS juliol 2005

Perquè la transversalitat té limitacions

Es necessària, però s'ha mostrat insuficient

Cal combinar:

TRANSVERSALIDAD

+

**ASSIGNATURA
INDEPENDENT**

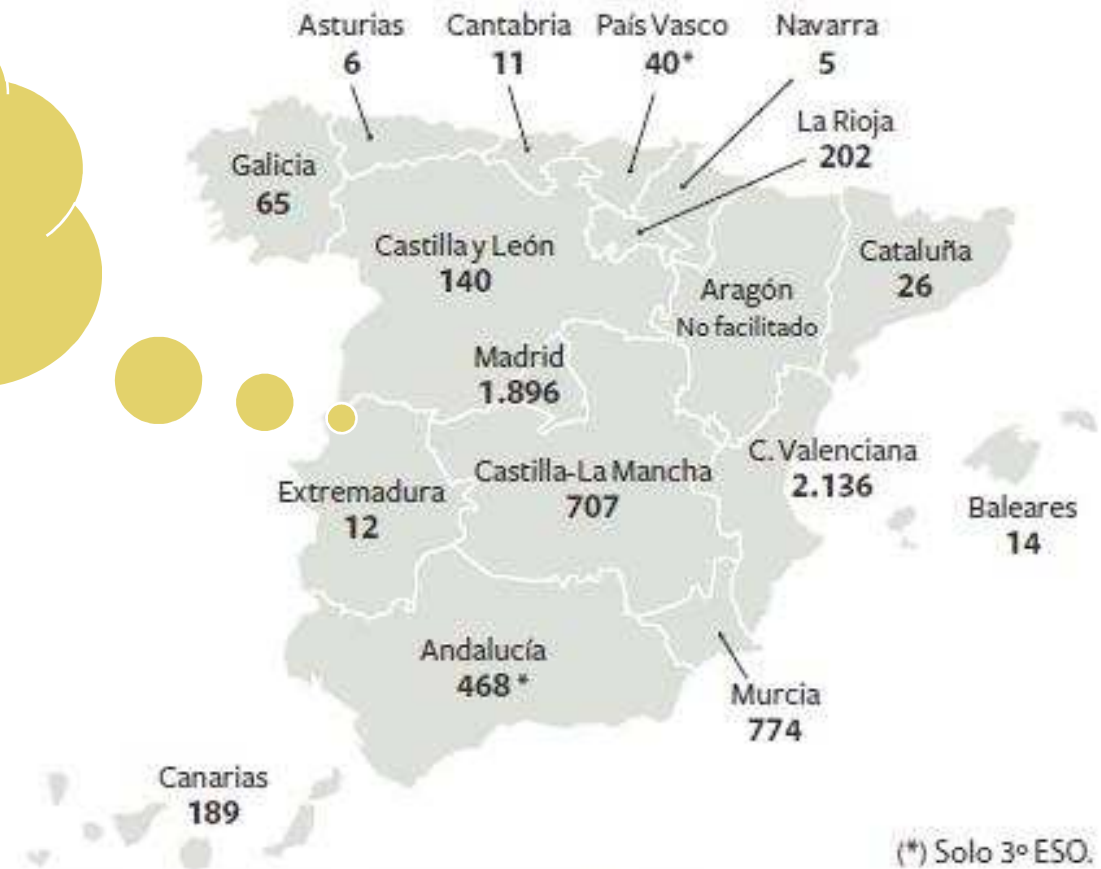
Ha generat controvèrsia

Temes controvertits:

- Educació emocional i en valors
- Tractament de la sexualitat
- Tractament de la família

Objeciones a Ciudadanía

Alumnos que han objetado oficialmente a Educación para la Ciudadanía y los Derechos Humanos (de 2º o 3º de ESO), Ética y Ciudadanía (4º de ESO) o Filosofía y Ciudadanía (1º de Bachillerato)

El País, 22 de desembre 2008

Fuente: Consejerías de Educación de las Comunidades Autónomas.

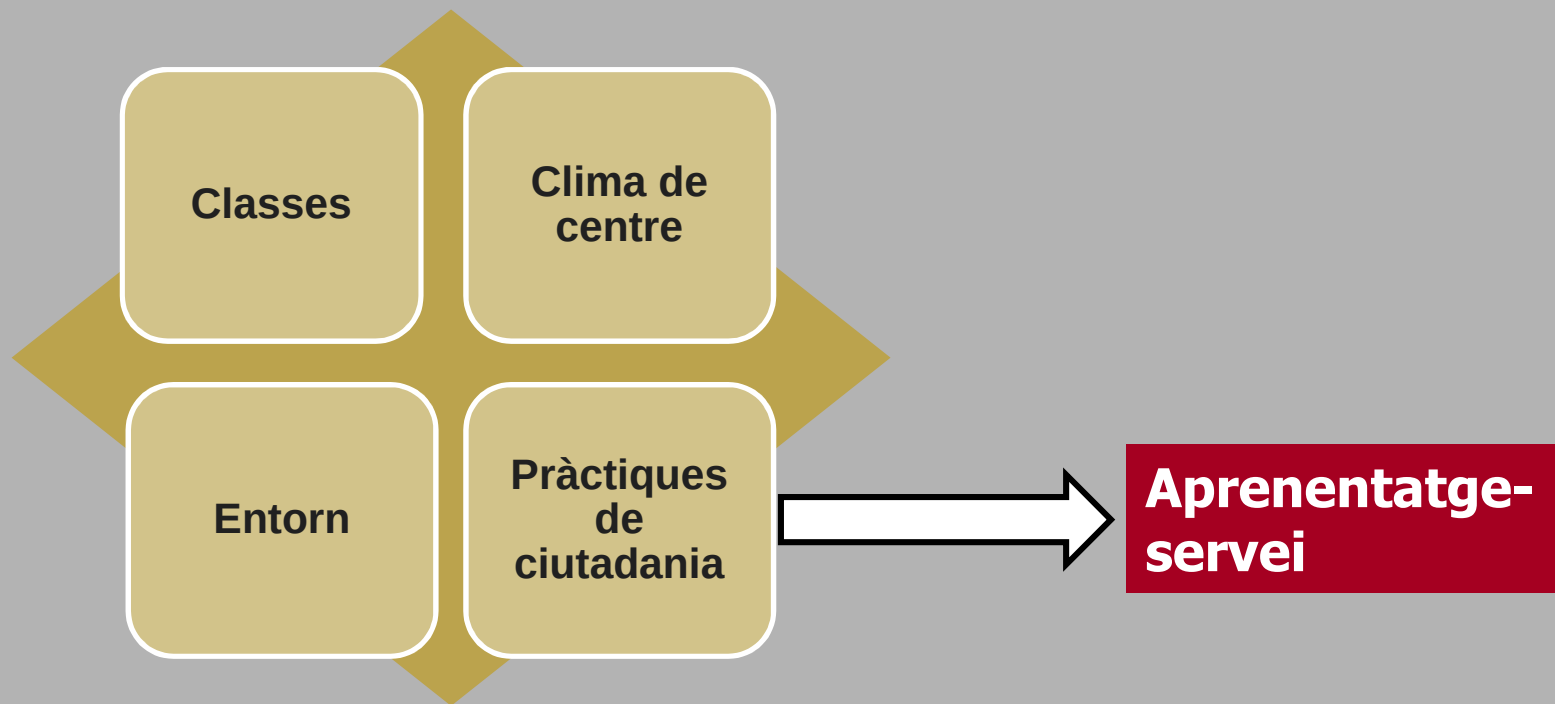
EL PAÍS

2.

**Estructura de
l'EpC a Catalunya**

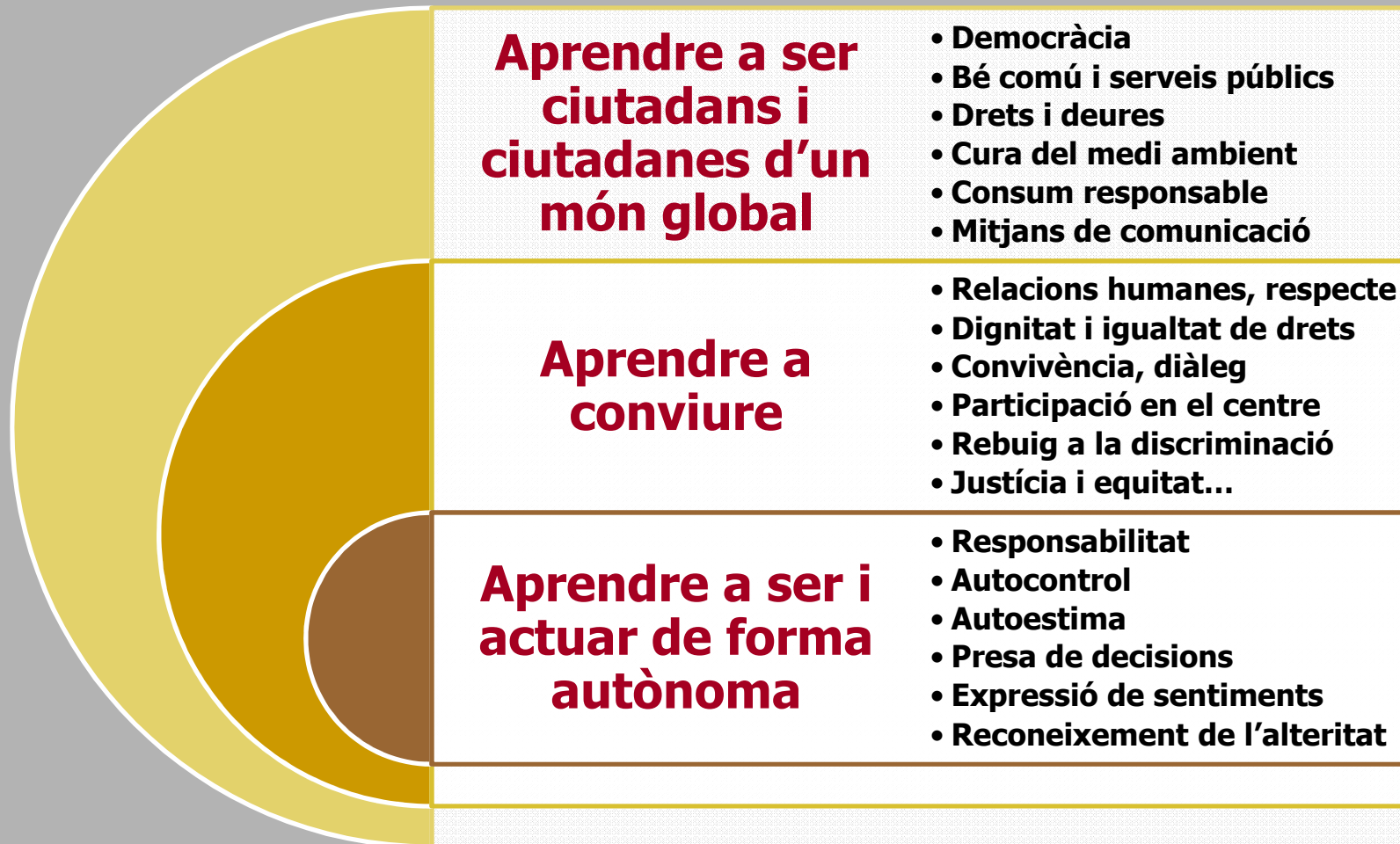
Àmbits d'intervenció de l'Àrea

Educació per al desenvolupament personal i la ciutadania

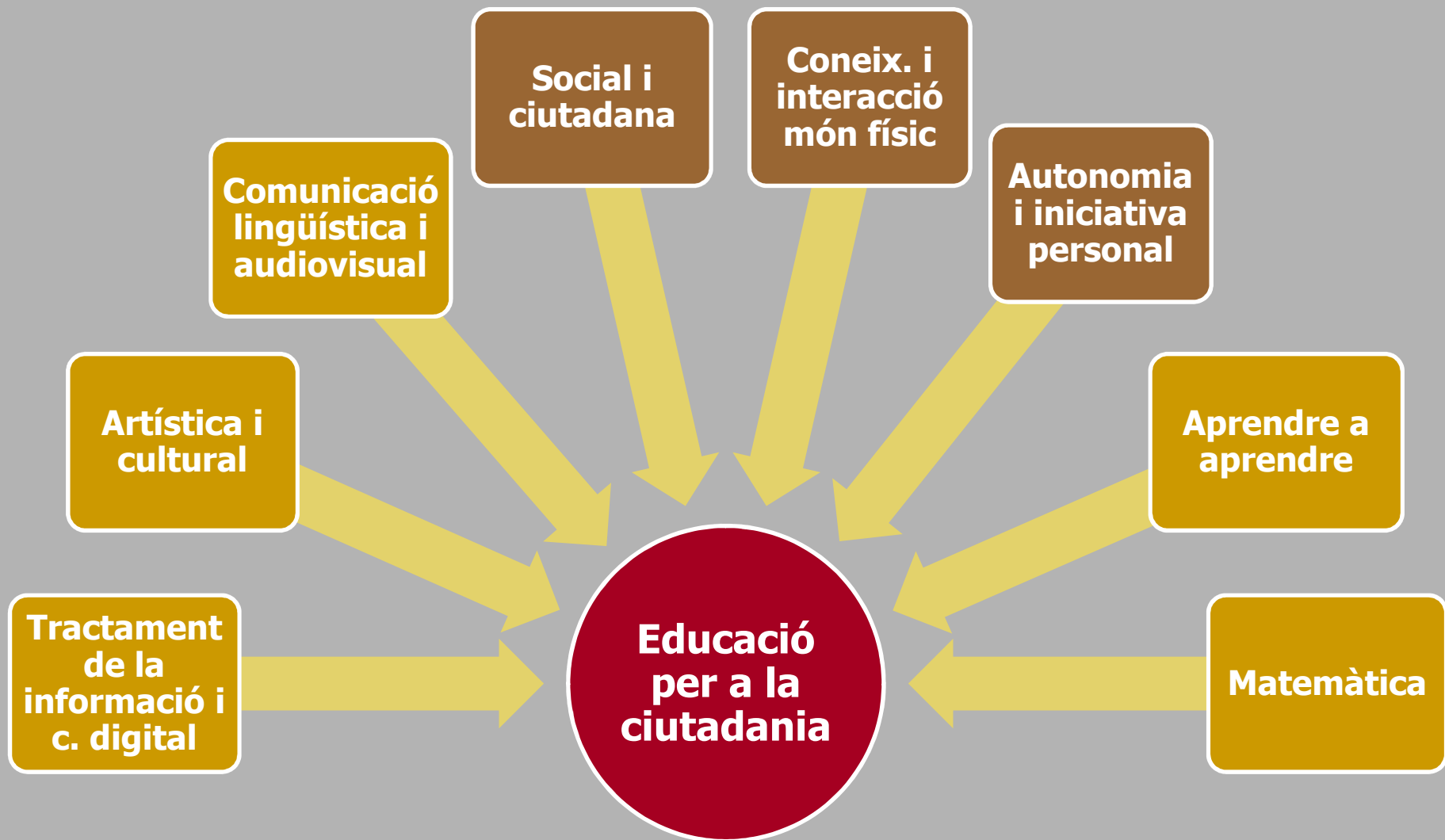

Elaboració de Josep Ma. Puig, Universitat de Barcelona

Objectius de l'Àrea

Relació amb les competències bàsiques

Continguts

Educació per al desenvolupament personal i la ciutadania

Educació per a la ciutadania i DDHH

Primària

- Identitat i autonomia
- Convivència i valors cívics
- Pertinença i ciutadania

35 hores

Educació per a la ciutadania i DDHH

3r ESO

- Identitat i autonomia
- Convivència i valors cívics
- Pertinença i ciutadania

35 hores

Educació ètico-cívica

4t ESO

- Capacitat crítica i iniciativa personal
- Valors ètics per a una societat democràtica
- Ciutadania en un món global

35 hores

Orientacions metodològiques

- **Eix vertebrador de l'educació en valors del centre.**
- **Foment de bones pràctiques a la comunitat i l'entorn.**
- **Bon clima escolar.**
- **Implicació comunitat educativa.**
- **La ciutadania s'aprén exercint-la.**

3.

**L'aprenentatge
servei a l'EpC**

Raons

Per les seves finalitats

- **Ciutadania activa i participativa**
- **Educació en valors basada en la pràctica**
- **Aprenentatge amb sentit social**

Per les seves utilitats

- **Complement pràctic de las classes**
- **Desenvolupa competències bàsiques**
- **Vincula el centre con amb l'entorn**

Pels seus resultats

- **Millora els resultats acadèmics**
- **Millora el clima de convivència en el centre**
- **Millora la cohesió social del territori**

Elaboració de Josep Ma. Puig, Universitat de Barcelona

Recomanació curricular

"L'educació per al desenvolupament personal i la ciutadania ha d'esdevenir l'eix vertebrador de l'educació en valors a l'escola, per tal de fomentar, reconèixer i valorar les bones pràctiques i les iniciatives que es proposen des dels diferents àmbits de la comunitat escolar i de l'entorn, **per mitjà d'experiències d'aprenentatge-servei**, entre d'altres (...)

Juntament amb l'avaluació formativa, s'ha de potenciar l'avaluació en l'acció, és a dir, l'avaluació de l'elaboració i aplicació de **projectes d'intervenció social en la comunitat**".

L'avaluació

S'han d'avaluar les experiències d'aprenentatge servei?

Arguments del SI

Ha de ser una tasca escolar habitual i normal com les altres

Arguments del NO

Posaria en perill la voluntarietat davant d'una tasca de servei

Els riscos

- 1. Cenyir l'APS solament a l'assignatura d'EpC**
- 2. Fer projectes APS massa complicats i ambiciosos**
- 3. No garantir la continuïtat**
- 4. Caure en la rutina**
- 5. No encertar a gestionar l'obligatorietat o la voluntarietat**

L'assignatura d'Educació per a la Ciutadania

i l'aprenentatge servei

Abril 2009